

UDSKRIFT
AF
HØJESTERETS DOMBOG

HØJESTERETS DOM
afsagt fredag den 12. februar 2016

Sag 143/2015

(2. afdeling)

Anklagemyndigheden

mod

T

(advokat Jane Ranum, beskikket)

I tidligere instanser er afsagt dom af Retten i Holbæk den 5. februar 2015 og af Østre Landsrets 14. afdeling den 15. april 2015.

I pådømmelsen har deltaget ni dommere: Lene Pagter Kristensen, Niels Grubbe, Marianne Højgaard Pedersen, Poul Dahl Jensen, Vibeke Rønne, Hanne Schmidt, Lars Hjortnæs, Kurt Rasmussen og Lars Apostoli.

Påstande

Dommen er anket af anklagemyndigheden, der har gentaget sin påstand om domfældelse i overensstemmelse med anklageskriftet samt skærkelse.

T har påstået stadfæstelse.

Anbringender

Anklagemyndigheden har navnlig anført, at en sproglig fortolkning af udtrykket ”overfalder” ikke udelukker en forståelse af straffelovens § 119, stk. 1, hvorefter en trussel om vold mod en offentligt ansat, der er fremsat via tredjemand, er omfattet af bestemmelsen, når der ved fremsættelsen af truslen er forsæt til videregivelse heraf til den pågældende. Af forarbejderne

til § 119, stk. 1, fremgår ikke, at udtrykket "overfalder" alene omfatter trusler, der fremsættes ved direkte kontakt til den pågældende.

Forarbejderne til lov nr. 87 af 15. marts 1939 om ændring af straffeloven er ikke til hinder for, at der kan ske domfældelse i den foreliggende sag. Disse forarbejder relaterer sig til § 119, stk. 2, og tvinger ikke til en forståelse af § 119, stk. 1, hvorefter denne bestemmelse alene skal finde anvendelse, når truslen er fremsat direkte over for den offentligt ansatte.

I den foreliggende sag er truslerne fremsat over for en person med naturlig kontakt til den truede, og situationen kan derfor ikke sidestilles med de tilfælde, der er omtalt i forarbejderne til § 119, stk. 2, hvor det antages, at § 119, stk. 1, ikke finder anvendelse, når en trussel fremsættes "i Pressen, paa offentligt Møde eller andetsteds". De hensyn, der begrundet den kvalificerede beskyttelse af offentligt ansatte, taler fuldt ud for også at lade trusler fremsat via tredjemand være omfattet af § 119, stk. 1.

Hvis Højesteret finder, at udtrykket "overfalder" alene omfatter trusler, der fremsættes ved direkte kontakt til den offentligt ansatte, skal § 119, stk. 1, i overensstemmelse med lovens § 1 om fuldstændig lovanalogi fortolkes således, at den også omfatter trusler, der fremsættes via tredjemand, når der ved fremsættelsen af truslerne er forsæt til videregivelse til den pågældende.

Uanset om straffen skal fastsættes efter § 119, stk. 1, eller § 266, bør der ske en skærpelse i forhold til landsrettens udmåling under hensyn til truslernes grove karakter, og fordi tiltalte tidligere er straffet for overtrædelse af § 266. Af de samme grunde skal straffen gøres ubetinget.

T har navnlig anført, at truslerne ikke blev fremsat direkte over for F, og at hun derfor ikke blev "overfaldet", jf. straffelovens § 119, stk. 1. Forholdet er således med rette henført under § 266. En naturlig sproglig forståelse af ordet "overfalder" indebærer, at der skal være en direkte kontakt mellem den tiltalte og den offentligt ansatte, og trusler kan derfor ikke fremsættes via tredjemand.

Det følger af forarbejderne fra 1939, at bestemmelsen i § 119, stk. 1, er "saaledes begrænset, at den kun finder anvendelse, når truslen om vold er fremsat direkte til pågældende tjeneste-

mand". Trusler fremsat via tredjemand opfylder derfor ikke betingelserne for at straffe. Betydningen af disse forarbejder er ikke svækket, blot fordi ændringen af loven angik § 119, stk. 2.

I den foreliggende sag er der en klar adskillelse mellem de to offentligt ansatte, idet de arbejdede i forskellige afdelinger og i forskellige bygninger, dvs. at der er tale om trusler fremsat over for tredjemand.

Der er ikke grundlag for lovanalogi, allerede fordi sådan analogi vil stride mod klare lovmotiver.

Straffen er efter sagens karakter og hans personlige forhold passende fastsat, og der er tillige grundlag for at anvende straffelovens § 82, nr. 7. En skærpende effekt af den enkeltstående forstraf for ligeartet kriminalitet opvejes af flere formildende omstændigheder, navnlig hans helbredsforhold, samt det forhold at truslerne blev fremsat i et øjeblikks ophidselse, og at han hurtigt faldt til ro igen.

Supplerende sagsfremstilling

Det fremgår af en afhøringsrapport af 9. december 2014, at T blev sigtet for overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 2. Af udskrift af retsbogen fra Retten i Holbæk af 5. februar 2015 fremgår, at anklageskriftet blev berigtiget, således at tiltalen kom til at angå straffelovens § 119, stk. 1, og ikke stk. 2.

Under hovedforhandlingen i byretten blev der afgivet følgende forklaringer:

"Tiltalte har forklaret, at han højst sandsynligt har haft ringet til borgerrådgivningen på Kommune omkring kl. 11.00, idet han efter samtalen havde en mailkorrespondance med kommunen. Han talte med V og har en mail fra hende, der er sendt efter samtalen, hvori hun takker for en behagelig samtale. Han ringede af samme grund som han gør hver eneste uge; for at få svar på spørgsmål om, hvorfor kommunen f.eks. nægter hans søn, X's, skolegang. Tiltalte har tidligere ringet til kommunen og sagt, at hans søn har brug for hjælp nu, hvortil vedkommende, som tiltalte talte med sagde, at han ville komme og hente sønnen med det samme og køre ham op til sin mor. Da tiltalte svarede, at det ikke var det henvendelsen drejede sig om, svarede kommunens medarbejder, at når tiltalte ikke ville have sønnen ville man køre ham hjem til moderen, som gerne ville have ham, og kort tid efter dukkede de sociale myndigheder op på tiltaltes bopæl sammen med politiet. Tiltaltes søn hedder X og tiltalte har fuld forældremyndighed over ham og har haft det siden X var 1 år gammel.

Tiltalte ringede den 9. juli 2014 til kommunen for at høre, om der var et polititilhold mod tiltalte, idet politiet den uge havde været på tiltaltes bopæl to gange. Samtalen med V| forløb fint, som den plejer. Tiltalte fremkom på intet tidspunkt under samtalen med V| med udtalelser om, at han ville slå F ihjel, og har ikke sagt, at han ville finde hende og skære halsen over på hende. Tiltalte har vist haft et par møder med F, gennem tidens løb. Det var på et tidspunkt hende der tog sig af tiltaltes sag. Der har været flere sagsbehandlere inde over sagen, men den røg som regel tilbage til F. Han har dog svært ved at finde ud af, om det er hende som er egentlig sagsbehandler på sagen vedrørende tiltaltes søn eller det er en anden. Det kan tiltaltes kontaktperson heller ikke finde ud af. Tiltalte har en kontaktperson, idet tiltalte for nylig har fået ombudsmandens ord for, at kommunens behandling af sagen vedrørende tvangs fjernelse af tiltaltes søn og nægtelse af hans skolegang var forkert. Tiltaltes søn har ikke været i skole i 2½ år. Tiltalte kender mest F af navn. Han har ved de fleste af sine henvendelser til kommunen fået at vide, at det var F som skulle tage stilling til hans spørgsmål, men når han så var til møde med hende, fik han alligevel ikke nogen svar. Tiltalte gik derfor ud fra, at det var hende som var chefen, og derfor skrev han til hende. Han har efter samtalen den 9. juli 2014 haft to yderligere møder med F som forløb uden problemer. Tiltalte kan ikke udelukke, at han nævnte F's navn under telefonsamtalen, men han har ikke truet hende. Han ringede for at få svar på nogle spørgsmål han havde i forbindelse med nogle breve han havde modtaget, og som F havde underskrevet.

Udspurgt af forsvareren og foreholdt ... mailkorrespondance mellem tiltalte og V| forklarede tiltalte, at "V2" er tiltaltes kontaktperson. "V2" havde forgæves prøvet at få kontakt til kommunen, og på et tidspunkt mistede tiltalte tålmodigheden, så den 9. juli 2014 skrev tiltalte en mail til V|, hvor han bad hende videresende hans mail til rette vedkommende. Mailen er skrevet i det sprog han normalt bruger. Tiltalte passer meget på, hvordan han formulerer sig, idet han sommertider bliver misforstået og opfattet som sur fordi han har en meget dyb stemme. Han hæver aldrig stemmen, da man sjældent får noget ud af det alligevel. Han kan dog somme tider godt være lidt kontant i sin fremtræden. Spørgsmålet om, hvorvidt tiltalte og hans søn havde polititilhold, som fremgår af mailkorrespondancen, var også noget han havde drøftet med V| under telefonsamtalen. Han fik efterfølgende svar på mail fra V| om, at F havde oplyst, at der ikke fandtes et polititilhold mod ham og hans søn. Stemningen i de mails, som blev skrevet mellem ham og V| efter telefonsamtalen, afspejler meget godt den stemning der også var mellem dem da de talte i telefon sammen.

Som vidne fremstod F som ... forklarede, at hun er ansat i Kommune som leder . I forbindelse med sit arbejde har hun været involveret i tiltaltes sag. Normalt har hun ikke direkte noget med sagerne som at gøre, da det er rådgiverne og de nærmeste ledere der står for dette, men tiltaltes sag har været kompleks og svær for centeret og samarbejdet med tiltalte har også været svært, og derfor blev hun involveret omkring sommeren 2014. Hun har ikke været involveret fra starten. Sagen var kompleks, idet det drejede sig om dels en skoleplacering af tiltaltes søn X|, hvor der har været tvivl om, hvad der var bedst for X|, dels om spørgsmål vedrørende bopæl og bidragsydelse. Vidnet blev en del af sagen, idet samarbejdet på et tidspunkt blev anstrengt og utrygsskabende. Tiltalte kan godt blive meget vred og derfor var der stor fokus på, hvorledes man bedst kunne hjælpe X|. Vidnet har været med til nogle møder sammen med tiltalte, men hun husker ikke hvor mange. På disse møder

udtrykte tiltalte mistillid til kommunen og gav udtryk for, at man ikke gjorde sit arbejde godt nok. Tonen og stemningen var ikke rar på møderne.

Den 9. juli 2014 blev vidnet kontaktet pr. mail af V| ; som ledte efter nogen der kunne hjælpe hende med en forespørgsel fra tiltalte om, hvorvidt han kunne få udsættelse i en sag, som V| var i tvivl om var en klage eller hvad det egentlig drejede sig om. I en efterfølgende mail skrev V| , at tiltalte søgte oplysninger om, hvorvidt der forelå et polititilhold mod ham overfor kommunen og dens personale, hvortil vidnet svarede, at det gjorde der ikke, så vidt hun vidste. V| skrev tilbage, at tiltalte den pågældende dag havde været meget vred og truende overfor kommunens personale, og specifikt overfor vidnet, men V| syntes truslerne var så voldsomme, at hun ikke ville skrive dem. Vidnet ringede derfor til V| for at høre nærmere til truslerne, og hun fortalte, at tiltalte havde udtalt, at han ville skære halsen over på vidnet. Som vidnet forstod det, var tiltalte mødt op i borgerrådgivningen den dag. Ifølge V| var tiltalte vred på vidnet, idet han følte, at hun forfulgte ham og hans søn. Vidnet ringede til V| om eftermiddagen den 9. juli 2014, omkring kl. 13-15. Vidnet havde ikke noget med sagen at gøre om formiddagen.

Udspurgt af forsvareren forklarede vidnet, at det var hendes forståelse, at tiltalte var mødt op på det gamle rådhus tidligere på dagen den 9. juli 2014. Foreholdt, at V| kl. 14.58 i en mail til tiltalte skriver, at vidnet har oplyst hende om, at der ikke foreligger et polititilhold mod tiltalte og sønnen, forklarede vidnet, at det var noget hun og V| havde mailet sammen om. V|'s kontor ligger på og vidnets kontor ligger på . Borgerrådgivningen har sin egen status, men er en del af Kommunes tilbud.

Yderligere udspurgt af anklageren forklarede vidnet, at hun blev chokeret, da V| fortalte om truslerne. Det har hun aldrig været udsat for før. Vidnet havde efterfølgende brug for at tale med sin leder om det, da hun var nervøs og bange. Hun var i tvivl om, hvorvidt de var endt i en optrapning ovenpå de møder, der havde været med tiltalte.

Som vidne fremstod V| , som ... forklarede, at hun arbejder i borgerrådgivningen i Kommune som administrativ medarbejder. Borgerne kommer her hvis de har modtaget afgørelser eller lignende fra kommunen, som de ikke forstår, hvis de vil klage, eller hvis de i det hele taget bare ikke kan finde rundt i systemet. Det er en form for ombudsmand for Kommunes borgere. Vidnet har tidligere været bisidder for tiltalte til et møde i familiecenteret og vidnets chef har ligeledes været bisidder for tiltalte ved møder. Den 9. juli 2014 ringede tiltalte lidt før frokost og fortalte, at han var meget vred og frustreret, og at han havde brug for hjælp. Han var meget højroestet. Tiltalte ville have ændret sin søns adresse, som på det tidspunkt var hos moderen, idet sønnen i en lang periode havde boet hos tiltalte. Tiltalte fik ikke nogen børneydelser så længe adressen var hos moderen, og han havde igennem længere tid forsøgt at få dette ændret. På et tidspunkt var der en sagsbehandler, som havde flyttet sønnens adresse fra tiltalte til moderen, uden tiltaltes samtykke, men da sønnen hovedsageligt boede hos tiltalte ville han have adressen ændret. Da tiltalte havde forsøgt at gøre dette over borger.dk, havde han fået oplyst, at han skulle henvende sig i borgerservice. Vidnet kan ikke udtale sig om, hvorvidt kommunens adresseændring var en fejl.

Den 9. juli 2014 fortalte tiltalte om de problemer han havde haft i forbindelse med adresseændringen, og at han i borgerservice havde fået besked på, at adresseændringen skulle ske over nettet, hvilket havde gjort ham meget frustreret. Vidnet sagde til tiltalte,

at han kunne komme ind til hende og så ville hun se, om hun kunne hjælpe, men tiltalte blev ved med at sige, at det ikke kunne lade sig gøre. Problemet var, at tiltalte ønskede, at adresseændringen skulle være fra et år tilbage, hvilket man ikke kan gøre på nettet. Vidnet tilbød at kontakte borgerservice, men tiltalte fortalte, at han mente, at der var tale om en personlig forfølgende fra familiecenteret og F's side. Tiltalte var meget vred på F, og mente ikke, at hun ville hjælpe ham. Han havde tidligere prøvet at få svar på nogle spørgsmål, hvilket han aldrig har fået. Heller ikke tiltaltes advokat kunne få disse svar fra F. Tiltalte udtalte, at han havde en liste over nogle sagsbehandlere, som han ville tage hjem og smadre. Senere i samme samtale udtalte han også, at han ville finde ud af, hvor F befandt sig og skære halsen over på hende. Han var meget højlydt under hele samtalen. Han råbte flere gange, at han ville have hjælp og at han som menneske ikke kunne klare mere. Han sagde også til vidnet, at hun kunne gå til hvem hun ville med hans udtalelser og så kunne politiet bare komme ud til ham. Vidnet mener, at den eneste udtalelse han kom med vedrørende F, var den om, at han ville skære halsen over på hende.

Foreholdt afhøringsrapport ... hvori er anført, at tiltalte skulle have udtalt, at han ville finde F og skære halsen over på hende, samt at han flere gange udtalte, at han ville slå hende ihjel, forklarede vidnet, at dette er korrekt. Tiltalte sagde flere gange under samtalen, at han ville slå F ihjel. Da samtalen med tiltalte sluttede, kontaktede vidnet F for at undersøge sagen vedrørende adresseflytningen. F oplyste, at det var borgerservice som stod for dette, at der var sendt et brev ud til tiltalte med forklaring på adresseflytningen og at tiltalte i øvrigt havde en støtte-/kontaktperson der kunne hjælpe ham. Vidnet husker ikke, om hun på dette tidspunkt nævnte noget om truslerne, men hun sendte på et tidspunkt, på en mail til F med en forespørgsel fra tiltalte om, hvorvidt der forelå et polititilhold mod ham og hans søn, og i den forbindelse skrev hun nederst i mailen, at F skulle være opmærksom på, at tiltalte havde truet hende på livet, eller noget i den stil. Hun syntes det var for barskt at skrive, at han havde truet med at skære halsen over på hende, så hun brugte et andet ordvalg. Under en efterfølgende telefonsamtale med F fortalte vidnet hende så nøjagtig, hvad der var blevet truet med. Dette forgik alt sammen den samme dag.

Udspurgt af forsvareren, og foreholdt ... hvori den øverste leder i Familiecenteret, X3 skriver, at tiltalte var mødt op hos borgerrådgiveren, forklarede vidnet, at det må være en misforståelse. Hun talte kun i telefon med tiltalte den dag. Den mail, som vidnet sendte til F sendte hun ligeledes "cc" til X3, da denne er F's øverste chef, og burde informeres om truslerne. Vidnet husker ikke præcis på hvilket tidspunkt under samtalen tiltaltes udtalelser om, at han ikke længere kunne klare det og ville have hjælp, kom.

Udtalelsen om, at hun bare kunne gå til politiet med det, kom efter han havde truet F. Foreholdt, at tiltalte i en efterfølgende mail lyder stille og rolig, forklarede vidnet, at hun også havde en fredelig samtale med tiltalte, efter hun havde foretaget nogle undersøgelser for ham og ringede tilbage for at informere ham om resultatet, men hun ville bare ikke sidde de trusler, han var kommet med, overhørig, og derfor gav hun besked videre om dette. Hele forløbet varede vel et par timer med diverse mailkorrespondance og telefonsamtaler.

Under forsvarerens dokumentation af personundersøgelse af 4. november 2014, brød tiltalte ind og udtalte, at kommunen har taget "taget røven for hårdt på ham". Der bliver

ikke svaret på hans henvendelser og til trods for, at han har advokater og Børns Vilkår med inde over sagen, er " F og kompagni" ligeglade med ham og hans søn. Tiltaltes søn er blevet nægtet skolegang siden november 2012. Kommunen ville dengang sende sønnen på behandlingshjem og tiltalte bad om et grundlag herfor, hvilket der gik 1 år og 8 måneder før han fik ombudsmandens ord for, at der ikke var. Han har ikke fået børnepenge i 1 ½ år, og har ikke haft råd til julegaver og fødselsdagsgaver, og derfor er han ikke i tvivl om, at der er tale om personlig forfølgelse. Dette kan han også se i forbindelse med, at han har fået aktindsigt. Han kan se, at man modtager hans mails og klager, men der er ikke nogen, der svarer på disse."

Af byrettens dom fremgår, at T ved dom af 13. april 2010 for overtrædelse af straffelovens § 266 og våbenloven blev idømt betinget fængselsstraf i 30 dage og bøde. Forholdet vedrørende straffelovens § 266 angik, at T på en bekendts telefonsvarer havde indtalt en besked om, at han ville sende "nogle mænd" eller lignende efter den pågældende, hvis denne ikke inden for et nærmere angivet tidspunkt fik udredt en uoverensstemmelse, som de angiveligt havde. Forholdet blev begået den 21. november 2007.

Af Kriminalforsorgens personundersøgelse af 4. november 2014 fremgår følgende resume og konklusion, som for en dels vedkommende er gengivet i byrettens dom:

...

Konklusion:

Såfremt retten finder at sagen kan afgøres med en betinget dom, skønnes T egnet til at modtage en sådan afgørelse. Der skal dertil foreslås vilkår om tilsyn af Kriminalforsorgen i 1 år.

T skønnes mindre egnet til at modtage en dom med vilkår om udførelse af samfundstjeneste. Dette begrundet i hans fysiske helbredsforhold.”

Supplerende retsgrundlag

Ved lov nr. 152 af 18. februar 2015 blev bestemmelseme i straffeloven om samfundstjeneste ændret med virkning fra 1. maj 2015. Som det fremgår af lovforslaget (Folketingstidende 2014-15, tillæg A, lovforslag nr. L 50), bygger lovændringen på Straffelovrådets betænkning om samfundstjeneste mv. (betænkning nr. 1545/2014). På side 188 i betænkningen er anført bl.a.:

”Med hensyn til trusler, der er egnede til at fremkalde alvorlig frygt for liv, helbred eller velfærd, jf. straffelovens § 266, anvendes i dag afhængig af sagens karakter både bødestraf, betinget fængsel uden vilkår om samfundstjeneste, betinget fængsel med vilkår om samfundstjeneste og ubetinget fængsel. Efter Straffelovrådets opfattelse bør samfundstjeneste fremover kunne anvendes i samme omfang som samfundstjeneste i dag.

Straffelovrådet lægger herved navnlig vægt på, at sager om trusler efter straffelovens § 266 spænder over et vidt felt af meget forskellig grovhed, og at der derfor for at kunne fastsætte en straf, der står i rimeligt forhold til gerningen, er behov for afhængig af sagens konkrete omstændigheder at kunne anvende både bøde, rent betinget fængsel, samfundstjeneste og ubetinget fængsel.”

Højesterets begrundelse og resultat

T er dømt for ved en telefonisk henvendelse til borgerrådgivningen i Kommune over for administrativ medarbejder VI flere gange at have fremsat trusler mod leder F, idet han bl.a. udtalte, at han ville ”finde hende og skære halsen over på hende”, samt flere gange udtalte, at han ville slå F ihjel eller lignende.

Hovedspørgsmålet for Højesteret er, om T kan straffes for overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1, eller om forholdet skal henføres under § 266. Der skal endvidere tages stilling til strafudmålingen.

Straffelovens § 119, stk. 1, eller § 266

Det fremgår af straffelovens § 119, stk. 1, bl.a., at en person kan straffes, hvis den pågældende med vold eller trussel om vold overfalder nogen, hvem det påhviler at handle i medfør af offentlig tjeneste eller hverv.

Trussel om vold er også en del af gerningsindholdet i straffelovens § 119, stk. 2. Efter den afgrænsning mellem stk. 1 og stk. 2 i § 119, der skete ved lovændringen i 1939, som indførte stk. 2, må udtrykket "overfalder" med "trussel om vold" i stk. 1 forstås på den måde, at det kun omfatter trusler, der er fremsat direkte over for den offentligt ansatte, som truslen angår. Dette omfatter tilfælde, hvor gerningsmanden har fremsat truslen under direkte personlig kontakt (ansigt til ansigt) med den truede, men er ikke begrænset hertil. En overtrædelse af § 119, stk. 1, kan også begås ved, at truslen fremsættes i en telefonsamtale med den truede eller i et brev, en mail eller lignende stilet til denne. Er truslen ikke rettet direkte til den, der trues, men f.eks. fremsat i pressen eller på et offentligt møde, er forholdet ikke omfattet af § 119, stk. 1, og dette gælder, selv om gerningsmanden må gå ud fra, at den, truslen angår, vil blive bekendt med den.

De trusler, som T fremkom med, blev fremsat telefonisk over for V.
Det kan ikke lægges til grund, at T bad V om at viderebringe truslerne til F. I hvert fald under disse omstændigheder kan truslerne ikke anses for rettet direkte til F, selv om T måtte indse det som overvejende sandsynligt, at hans trusler ville blive viderebragt til hende. På den baggrund er forholdet ikke omfattet af § 119, stk. 1, og Højesteret finder ikke grundlag for en analog anvendelse af bestemmelsen i det foreliggende tilfælde.

Højesteret tiltræder herefter, at T er blevet frifundet for overtrædelse af § 119, stk. 1, og at forholdet er henført under § 266.

Strafudmålingen

Syv dommere – Niels Grubbe, Poul Dahl Jensen, Vibeke Rønne, Hanne Schmidt, Lars Hjortnæs, Kurt Rasmussen og Lars Apostoli – udtaler:

Af de grunde, som landsretten har anført, tiltræder vi, at straffen er fastsat til fængsel i 20 dage.

Når henses til grovheden af truslerne og til, at de er rettet mod en person i anledning af dennes udførelse af sit arbejde som leder _____, og at T tidligere er straffet for overtrædelse af straffelovens § 266, finder vi, at der ikke i det oplyste om T's personlige forhold er grundlag for at gøre straffen betinget.

Vi stemmer derfor for at stadfæste landsrettens dom med den ændring, at straffen ikke gøres betinget.

Dommerne Lene Pagter Kristensen og Marianne Højgaard Pedersen udtaler:

Som anført ovenfor er truslerne ikke fremsat direkte over for F, og forholdet er dermed ikke omfattet af det særlige strafferetlige værn efter straffelovens § 119, stk. 1, hvor udgangspunktet er ubetinget fængselsstraf.

Vi finder i overensstemmelse med Kriminalforsorgens vurdering, at T på grund af sine fysiske helbredsforhold ikke er egnet til en betinget dom med vilkår om samfundstjeneste, og valget står herefter mellem ubetinget fængselsstraf og betinget straf på andre vilkår end samfundstjeneste. Ved dette valg må der anlægges en samlet vurdering af dels grovheden af den nu begåede kriminalitet, dels omfanget og alvoren af den tidligere begåede kriminalitet, ligesom der må tages hensyn til oplysningerne om T herunder om hans personlige forhold.

T truede over for VI med, at han ville finde F og "skære halsen over" på hende, ligesom han flere gange truede med at ville slå hende ihjel. Truslerne var således af en sådan karakter, at de var egnede til at fremkalde alvorlig frygt hos F for hendes liv eller helbred og dermed omfattet af straffelovens § 266. Truslerne angår en offentlig ansat, der var særligt udsat for angreb, men blev ikke fremsat direkte over for hende. Ved bedømmelsen af truslemes alvor finder vi, at der også må tages hensyn til, at T hurtigt "faldt ned" igen.

Udtalelserne er som anført af landsretten fremsat i frustration over kommunens sagsbehandling i forhold til T's søn, men vi tiltræder, at dette ikke er tilstrækkeligt til at bringe straffelovens § 82, nr. 7, i anvendelse.

Vi er enige i, at den betingede dom af 13. april 2010, der vedrørte trusler over for en bekendt, er en relevant forstraf, men vi mener, at vægten heraf er svækket betydeligt, når henses til, at forholdet blev begået knap 7 år forud for forholdet i denne sag.

Under disse omstændigheder finder vi, at det er upåkrævet, at fængselsstraf kommer til fuldbyrdelse, og stemmer dermed for at stadfæste landsrettens dom.

Der træffes afgørelse efter stemmeflertallet.

Højesteret stadfæster herefter landsrettens dom med den ændring, at straffen ikke gøres betinget.

Da sagen af anklagemyndigheden er anket med henblik på Højesterets stillingtagen til spørgsmålet om afgrænsning af straffelovens § 119, stk. 1, skal statskassen betale sagens omkostninger for Højesteret.

Thi kendes for ret:

Landsrettens dom stadfæstes med den ændring, at straffen på fængsel i 20 dage ikke gøres betinget.

Statskassen skal betale sagens omkostninger for Højesteret.

--oo0oo--

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Højesteret, den 12. februar 2016.

Kirsten Lohmann
kontorfuldmægtig

UDSKRIFT
AF
ØSTRE LANDSRETS DOMBOG

DOM

Afsagt den 15. april 2015 af Østre Landsrets 14. afdeling
(landsdommerne Rosenløv, Lone Kerrn-Jespersen og Martin Broms (kst.) med domsmænd).

14. afd. nr. S-442-15:

Anklagemyndigheden

mod

T

Født maj 1974

(advokat Luise Høj, besk.)

Holbæk Rets dom af 5. februar 2015 (60-4074/2014) er anket af anklagemyndigheden med påstand om domfældelse i overensstemmelse med anklageskriftet, herunder at forholdet henføres under straffelovens § 119, stk. 1, samt til skærkelse, herunder at straffen ikke fastsættes under henvisning til straffelovens § 82, nr. 7.

Domfældte har med Østre Landsrets tilladelse af 25. marts 2015 kontraanket til frifindelse, og har subsidiært påstået formildelse.

Forklaringer

Der er i landsretten afgivet supplerende forklaring af tiltalte og af vidnet V1

der har forklaret i det væsentlige som i byretten. Der er for landsretten endvidere afgivet forklaring af V2.

Den forklaring, som vidnet F afgav i byretten, er dokumenteret i medfør af retsplejelovens § 923.

Tiltalte har forklaret bl.a., at V1 i en e-mail, der ikke er fremlagt under straffesagen, takkede for en behagelig telefonsamtale. Han hidser sig aldrig op eller smider om sig med ting. Det har han heller ikke gjort under denne sag. I anledning af sagen har han talt i ganske få sekunder med en politimand. I den forbindelse sagde han, at han ikke ville udtale sig, og at politiet måtte henvende sig til hans advokat. Han har modtaget et brev fra politiet indeholdende sigtelsen. Brevet er dateret den 24. juli 2014, men han har først modtaget det i september 2014.

Hele sagen drejer sig om hans søn X1, der i november 2012 uden forudgående underretning eller drøftelse i skolen fik udleveret et nyt skema, hvorefter X1 fremover skulle have eneundervisning. Han er meget utilfreds med hele processen i den sammenhæng. Folketingets Ombudsmand har da også i en udtalelse af 2. oktober 2014 udtalt kritik af kommunen. Da skolen ønskede, at X1 skulle på et behandlingshjem, overgik sagen til

Kommune. Kommune har ikke villet svare på hans henvendelser i den anledning. I begyndelsen af december 2013 skulle han i retten på grund af en sag om tvangsfjernelse af X1. I den forbindelse overtog hans advokat og hans støtte- og kontaktperson, V2, der tidligere har været eneunderviser for X1, kommunikationen med kommunen. Advokaten og V2 fik heller ikke svar på henvendelser om X1.

I ugen op til den 9. juli 2014 var han to gange blevet kontaktet på sin adresse om X1.

X1, der da var 14 år, gik hjemme uden at gå i skole, hvilket han gentagne gange har kontaktet myndighederne om. Ved den første henvendelse kom de sociale myndigheder og kort efter politiet. Ved den anden henvendelse mødte politiet op med 5 betjente. Det blev nævnt, at han havde et tilhold, men det kunne han ikke få på skrift. Det var baggrunden for, at han henvendte sig til kommunen for at spørge, om han havde et tilhold.

Når han ringer til kommunen, får han ofte at vide, at han skal slappe af. Til det svarer han, "at der er folk, der har kørt ind i facaden på kommunens bygning, og folk, der har banket sagsbehandlere, og den række har han ikke stillet sig i". Det kan være sådan en udtalelse, som V1 har misforstået.

V1 har forklaret bl.a., at hun er kontoruddannet. Tiltalte indledte telefonsamtalen den 9. juli 2014 med at sige, at han var meget vred, ligesom han også var meget højlydt. Hun er bekendt med, at der har verseret en langvarig sag i Familiecenteret om hans

søns skolegang. Hun har også deltaget i møder i Familiecenteret som bisidder for tiltalte. I Borgerservice skal personalet hjælpe borgerne, og man har således en neutral funktion. Borgerservice sagsbehandler ikke, men kan f.eks. forklare en afgørelse eller hjælpe med at formulere en klage. Inden tiltalte og hun afsluttede samtalen den 9. juli, talte tiltalte pænt til hende. Tiltalte sagde flere gange, at han ville tage hjem til personer, som stod på en liste, og han nævnte i den forbindelse F . Han sagde endvidere, at hun kunne sige det, til hvem hun havde lyst, så politiet kunne hjem til ham. Derfor var han efter hendes opfattelse klar over, at der var tale om trusler. Tiltalte sagde, at han ville skære halsen over på F . F er leder og ikke en tæt kollega. På grund af samtalens karakter følte hun ikke, at hun kunne sidde truslerne overhørig.

V2 har forklaret bl.a., at han er støtte- og kontaktperson for tiltalte. Han mødte X1 og tiltalte, da X1 fra sommeren 2012-2013 havde eneundervisning hos ham. Han har været inde over kommunikationen med Kommune i sommeren 2014, og han har herunder selv forsøgt at få svar fra kommunen, ligesom han har deltaget i møder med kommunen. Der har været en hård tone i kommunikationen. I marts eller april 2014 var han og tiltalte til et møde med X2 på Kommune. Denne indvilligede i, at kommunikationen fra kommunens side skulle forbedres, således at man ville svare på henvendelser inden for et par dage. Det fungerede en måneds tid, hvorefter man vendte tilbage til ikke at svare. Det blev tiltalte meget frustreret over. Vidnets opgave var at være "buffer" mellem tiltalte og kommunen; men han har også haft en terapeutisk rolle i forhold til tiltalte.

Personlige oplysninger

Tiltalte har om sine personlige forhold forklaret, at X1 er blevet hjemgivet til ham den 13. november 2014. X1 har imidlertid fået en dom med vilkår om, at han skal rette sig efter kommunens anvisninger. Derfor opholder X1 sig nu i .

Retsgrundlaget

Straffelovens § 119 blev ved lov nr. 87 af 15. marts 1939 ændret med indsættelse af stk. 2 i bestemmelsen. Af forarbejderne til denne lovændring, jf. Rigsdagstidende 1938-39, tillæg A, sp. 3770-71, fremgår:

"Til § 119

Den nugældende Bestemmelse i § 119, Stk. 1, er saaledes begrænset, at den kun finder Anvendelse, naar Truslen om Vold er fremsat direkte til den paa-gældende Tjenestemand, hvorimod Bestemmelsen ikke finder Anvendelse, naar en Trusel fremsættes i Pressen, paa offentligt Møde eller andetsteds. Endvidere omfatter Bestemmelsen kun Trusler om Vold, mens Trusler om Tilføjel-se af andre Onder ikke kan rammes efter denne Bestemmelse.

Hvor det drejer sig om Personer, der har Myndighed til at træffe egentlig Afgø-relse vedrørende retslige Forhold, saaledes Dommere, overordnede Tjeneste-mænd indenfor Politi og Anklagemyndighed og andre overordnede administra-tive Myndigheder, finder Ministeriet det urimeligt, at Bestemmelsens Række-vidde er saa begrænset. I disse Tilfælde, hvor det drejer sig om ansvarlige Myndigheder, bør den i § 119, Stk. 1, fastsatte kvalificerede Straf kunne komme til Anvendelse ikke alene, hvor det drejer sig om Trusler om Vold, der i det hele i denne Henseende spiller en ret ringe Rolle, men ogsaa hvor det drejer sig om andre Trusler af en grovere Karakter; f. Eks. vil en Trusel om Skandalise-ring ofte kunne være mindst lige saa strafværdig som en Trusel om Vold. Det bør endvidere ikke være afgørende, om Truslerne er fremsat direkte overfor Tjenestemanden eller paa en hvilken som helst anden Maade.

Man foreslaar derfor som nyt Stk. 2 at optage en Bestemmelse, hvorefter den særlige Strafferamme skal komme til Anvendelse, naar der fremsættes Trusel om Vold, om Frihedsberøvelse eller om Sigtelse for strafbart eller ærerørige Forhold mod nogen, der af det offentlige er tillagt Domsmyndighed eller Myn-dighed til at træffe Afgørelse vedrørende Retsforhold eller vedrørende Haandhævelsen af Statens Straffemyndighed, i Anledning af Tjenesten eller Hvervet eller iøvrigt med et af de i Stk. 1 nævnte Formaal.”

Procedure

Anklagemyndigheden har til støtte for påstanden om domfældelse efter straffelovens § 119 anført, at det er bevist, at tiltalte forsætligt har fremsat de trusler, der fremgår af anklage-skriftet, og at han, selv om han ikke har fremsat truslerne direkte over for F , har haft forsæt til, at truslerne blev viderebragt til F . Lignende trus-ler er i retspraksis henført under § 119, men der er også eksempler på, at sådanne forhold ikke er henført under § 119, men under § 266, jf. TfK 2013.630 V. På et møde den 1. sep-tember 2014 i et forum bestående af repræsentanter for anklagemyndigheden og forsvars-advokaterne var der enighed om at pege bl.a. på trusler mod offentligt ansatte fremsat over for tredjemand som emne på fokusområder, som det i den kommende tid vil være hen-sigtsmæssigt at søge at få Højesterets stillingtagen til.

Subsidiært skal forholdet henføres under straffelovens § 266.

Der er ikke grundlag for at anvende straffelovens § 82, nr. 7, ved straffastsættelsen. Straffen bør fastsættes til fængsel i 30 dage, som der ikke er grundlag for at gøre betinget, heller ikke med vilkår om udførelse af samfundstjeneste.

Tiltalte har til støtte for påstanden om frifindelse anført, at han må være blevet misforstået under telefonsamtalen med V1 ; idet han ikke har fremsat trusler. Hvis det findes bevist, at der har været tale om trusler, bør forholdet henføres til straffelovens § 266, og ikke til § 119, idet udtalelserne ikke er fremsat direkte over for F

.. Tiltalte kunne ikke have nogen forventning om, at hans udtalelser fremsat over for en person i Borgerservice, der fungerer uafhængigt af Familiecenteret, hvor F er ansat, ville blive viderebragt.

For så vidt angår straffastsættelsen er det anført, at der bør ske formildelse, ligesom straffen under hensyn til tiltaltes personlige forhold bør gøres betinget, eventuelt på vilkår om udførelse af samfundstjeneste.

Landsrettens begrundelse og resultat

Landsretten tiltræder, at det er bevist, at tiltalte under telefonsamtalen den 9. juli 2014 har udtalt sig, som det er anført i anklageskriftet. Landsretten har herved lagt vægt på, at V1 som vidne har forklaret troværdigt og detaljeret om telefonsamtalen den 9. juli 2014 mellem hende og tiltalte. Landsretten har endvidere lagt vægt på V1's e-mail af 9. juli 2014 kl. 14.58 til tiltalte, hvori hun skriver, at F har oplyst, at tiltalte ikke har polititilhold, men at det vil ske, hvis tiltalte "fortsætter" med at fremsætte trusler. Endelig har landsretten lagt vægt på, at V1 efter telefonsamtalen med tiltalte følte sig nødsaget til at orientere F og dennes leder om indholdet af samtalen.

Spørgsmålet er herefter om, dette forhold er omfattet af straffelovens § 119, stk. 1, om den, der "overfalder" en person, hvem det påhviler at handle i offentlig tjeneste eller hverv.

Den omhandlede trussel er ikke fremsat over for F , men over for V1 . Landsretten finder det bevist, at tiltalte måtte indse det som overvejende sandsynligt, at hans trusler ville blive viderebragt til F . Landsretten finder imidlertid, at tiltalte ikke ved fremsættelsen af truslerne har "overfaldet" F

, således som dette begreb efter forarbejderne til ændringen af straffelovens § 119 i 1939 må forstås.

Derimod er truslerne efter deres indhold omfattet af straffelovens § 266. Landsretten tiltræder derfor, at tiltalte er fundet skyldig i overtrædelse af denne bestemmelse.

Det forhold, at tiltalte har været frustreret over Kommunes sagsbehandling i forhold til hans søn, fører ikke til, at de fremsatte trusler ved tiltaltes telefoniske henvendelse til kommunen kan anses for omfattet af straffelovens § 82, nr. 7. Efter truslernes karakter og henset til, at tiltalte tidligere er straffet for overtrædelse af straffelovens § 266, forhøjer landsretten herefter straffen til fængsel i 20 dage.

På baggrund af tiltaltes personlige forhold finder landsretten det forsvarligt at gøre straffen betinget, jf. straffelovens § 56, på vilkår som nedenfor bestemt.

Byrettens bestemmelse om sagsomkostninger stadfæstes.

T h i k e n d e s f o r r e t :

Byrettens dom i sagen mod **T** ændres, således at han straffes med fængsel i 20 dage. Fuldbyrnelsen af straffen udsættes og bortfalder efter en prøvetid på 2 år fra landsrettens dom på betingelse af,
at tiltalte ikke i prøvetiden begår strafbart forhold og
at tiltalte i 1 år af prøvetiden undergiver sig tilsyn af Kriminalforsorgen.

Statskassen skal betale sagens omkostninger for landsretten.

(Sign.)

— — —
Udskriftens rigtighed bekræftes. Østre Landsret, den 20-04-2015

Jeanne Hansen
Souschef

Udskrift af dombogen

DOM

afsagt den 5. februar 2015

Retten nr. 60-4074/2014

Politiets nr. 1200-70311-00055-14

Anklagemyndigheden

mod

T

Født maj 1974

Der har medvirket domsmænd ved behandlingen af denne sag.

Anklageskrift er modtaget den 29. december 2014.

T er tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1, subsidiært § 266, ved den 9. juli 2014 ca. kl. 11.00, ved telefonisk henvendelse til borgerrådgivningen i Kommune, over for administrativ medarbejder V1, flere gange at have fremsat trusler mod leder af Familiecenteret F, idet han bl.a. udtalte, at "ville finde hende og skære halsen over på hende", samt flere gange udtalte, at han ville slå F ihjel eller lignende, hvilket var egnet til at fremkalde frygt for liv eller helbred hos F.

Påstande

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om fængselstraf.

Tiltalte har nægtet sig skyldig.

Sagens oplysninger

Der er afgivet forklaring af tiltalte T og af vidnerne F og V1.

Forklaringerne er lydoptaget og gengives ikke i dommen.

Tiltalte er tidligere straffet senest ved

- dom og bøde af 13. april 2010 med fængselsstraf i 30 dage med betingelser indtil den 13. april 2011 samt bøde på 1.000 kr., forvandlingsstraf i 10 dage, for overtrædelse af straffelovens § 266 og (nu) bekendtgørelse af lov nr. 704 af 22. juni 2009 om våben og eksplosivstoffer (våbenloven) §

10, stk. 1, jf. § 2, stk. 1, jf. § 1, stk. 1, nr. 1, jf. (nu) bekendtgørelse nr. 997 af 19. oktober 2009 om våben ammunition med videre § 15 (tidligere § 14), stk. 1, nr. 3 og 5, jf. våbenloven § 4, stk. 2, nr. 1. I medfør af straffelovens § 56, stk. 2 mod 1 års prøvetid fra endelig dom. I medfør af straffelovens § 75, stk. 2 konfiskation af 1 jugoslavisk militær riffel mærket Crvena Zastava, kaliber 7, 62x39 maskinpistol, 1 springkniv, 1 butterflykniv og 3 enhåndsbetjente foldeknive.

Kriminalforsorgen har den 4. november 2014 oplyst, at "Såfremt retten finder at sagen kan afgøres med en betinget dom, skønnes T egnet til at modtage en sådan afgørelse. Der skal dertil forslås vilkår om tilsyn af kriminalforsorgen i 1 år. T skønnes mindre egnet til at modtage en dom med vilkår om udførelse af samfundstjeneste. Dette begrundes i hans fysiske helbredsforhold."

Tiltalte har om sine personlige forhold forklaret, at han gennem flere år har forsøgt at få hjælp fra kommunen til sin søns skolegang, hvilket stadig ikke er lykkedes. Det har frustreret ham meget. Der har også været nogle problemer med sønnens adresse, som uden hans samtykke er flyttet til moderens adresse, selvom han har forældremyndigheden.

Rettens begrundelse og afgørelse

Det fremgår af tiltaltes forklaring, at han erkender d 9. juli 2014 at have ringet til borgerrådsgivningen i kommune og talt med V1. Han gav- som ofte før - udtryk for at have brug for kommunens hjælp, og få afklaret om han havde et politi tilhold i forhold til kommunen. Han var frustreret, men nægter at have udtalt som anført i anklageskriftet. V1 skrev senere på dagen en mail, hvor hun bla. skrev "tak for behagelig samtale" og oplyste, at han ikke havde politi tilhold. Stemningen var ikke anderledes under samtalen end i den efterfølgende mail. Han har et dybt stemmeleje og kan derfor nemt opfattes som "vred".

Retten lægger på baggrund af V1's forklaring til grund, at tiltalte d 9. juli 2014 sidst på formiddagen ringede til kommune og talte med V1 og under denne samtale, hvor han ifølge vidnet var tydeligt frustreret og vred bla sagde, at han ville finde F og skære halsen over på hende og derudover flere gange sagde, at han ville slå hende ihjel. Det lægges endvidere til grund, at tiltalte under telefonsamtalen har sagt, at V1 "kunne gå til hvem hun ville- så kan politiet komme hjem til mig"

Denne forklaring støttes af F, der bla. har forklaret, at hun via en mail d. 9. juli 2014 fra V1 blev bekendt med, at tiltalte var fremkommet med trusler mod hende. V1 fortalte hende senere på dagen det konkrete indhold af truslerne, bla at han havde truet med at skære halsen over på hende, hvilket gjorde hende bange.

Retten finder det herefter bevist, at tiltalte under en telefonsamtale med V1 d 9. juli 2014 har udtalt som anført i anklageskriftet, og at han har været bevidst om, at truslerne ville blive videregivet til F , mod hvem de var rettet. Da truslerne således ikke er fremsat direkte over for den truede, finder retten det imidlertid betænkeligt at henføre forholdet under straffelovens §119 stk. 1. jf. TFK 2013.630, hvor der bla. er henvist til forarbejderne til denne bestemmelse.

Retten vurderer, at truslerne har et sådant indhold, at de er omfattet af straffelovens § 266, hvorfor forholdet henføres under denne bestemmelse.

Straffen fastsættes til fængsel i 14 dage, jf. straffelovens § 266 jf. §82 nr. 7.

Retten har ved strafudmålingen lagt vægt på at udtalelserne, sådan som sagen foreligger oplyst, er fremkommet under stor sindsbevægelse/ i frustration over ikke at føle sig forstået af kommunes personale og efter bla. at have udtalt "jeg kan ikke klare mere- jeg vil have hjælp" Retten finder på baggrund af sagens karakter og udtalelsernes indhold ikke grundlag for at gøre straffen betinget.

Thi kendes for ret:

Tiltalte T skal straffes med fængsel i 14 dage.

Tiltalte skal betale sagens omkostninger.

Inge Hansen
dommerfuldmægtig
Udskriftens rigtighed bekræftes.
RETTEEN I HOLBÆK, den 12. februar 2015

Carina Lynge Rasmussen
Retsassistent